

ROZSUDOK
V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Anny Markovej a členiek senátu JUDr. Dariny Ličkovej a JUDr. Kataríny Pramukovej, v právnej veci žalobcu: **JUDr. I.A.**, H.B., správkyňa konkurznej podstaty úpadcu **C., a. s., v likvidácii**, P.P., IČO: X., zastúpený: JUDr. M.Š., advokát, H.B. proti žalovanému: **JUDr. I.G.**, H.D., správkyňa konkurznej podstaty úpadcu **S., a. s. „v konkurze“**, N.B., IČO: X., zastúpený: Mgr. Ing. V.N., advokát, L.B., **o vylúčení náhradného peňažného plnenia**, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 21. októbra 2009, č. k. 9 Cbi 168/2006-271, takto

r o z h o d o l:

Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 21. októbra 2009, č. k. 9 Cbi 168/06-271 **p o t v r d z u j e**.

Žalovanému sa náhrada trov odvolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e:

Krajský súd v Bratislave napadnutým rozsudkom žalobu zamietol a žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania.

Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia vyplýva, že žalobca sa žalobou doručenou súdu 25. októbra 2006 domáhal vylúčenia náhradného peňažného plnenia získaného žalovaným za speňaženie nehnuteľnosti zapísanej na LV č. 515, k. ú. Z. vo výške 11 480 000 Sk a za nehnuteľnosti zapísanej na LV č. 13191 k. ú. T., obec K.K. vo výške 6 250 000, spolu 17 730 000 Sk. Súčasne žiadal priznať trovy konania.

Z vykonaného dokazovania mal súd prvého stupňa preukázané, že Zmluvou o zmenečnom úvere č. 1998/132 a č. 1998/178 zo 4. júna 1998 a 10. augusta 1998 S., a. s. „v konkurze“, N.B., IČO: X., (ďalej len „S., a. s.“) poskytla spoločnosti C., a. s., v likvidácii, P.P., IČO: X., (ďalej len „C., a. s.“) na základe vystavenej zmenky z 3. júna 1998 a 3. augusta 1998 úver vo výške 4 000 000 Sk a 10 602 200 Sk. Lehota splatnosti v zmluve č. 1998/132 bola dohodnutá k 3. augustu 1998, dodatkom č. 1, 2, 3 zmluvné strany upravili podmienky splatnosti zmenky k 5. augustu 1998 a menili výšku úrokovej sadzby zvýšením o 1%. Taktiež v zmluve o zmenečnom úvere č. 1998/178 sa zmluvné strany dohodli v dodatku č. 1, 2 ohľadom zvýšenej úrokovej sadzby o 1%. Zmluvou o zabezpečení záväzku prevodom práva č. 1998/132/1 zo 4. novembra 1998 sa zmluvné strany podľa § 553 Občianskeho zákonníka dohodli, že na zabezpečenie pohľadávky 4 000 000 Sk a 10 602 000 Sk, spolu 14 602 000 Sk, dlžník C., a. s. prevádza do doby splnenia záväzkov vyplývajúcich z úverových zmlúv vlastnícke právo k nehnuteľnostiam zapísaným na LV č. 13191, kat. úz. K.K., por. č. 5489/19, súp. č. 155, budova. Zmluvou o zabezpečení záväzku prevodom práva č. 1998/132/2 zo 4. augusta 1998 si zmluvné strany dohodli prevod majetku dlžníka, zapísaný na LV č. 515, kat. úz. Z., par. č. 132,133, za účelom zabezpečenia pohľadávky spolu vo výške 14 602 000 Sk s príslušenstvom. Nakoľko dlžník C., a. s. poskytnuté finančné prostriedky v lehote splatnosti nevrátil 1. júla 1999, oznámil veriteľ S., a. s. odstúpenie od Zmluvy o zmenečnom úvere č. 1998/132 a č. 1998/178. Následne 23. júla 1999 požiadal návrhom na zápis práva k nehnuteľnostiam príslušný katastrálny úrad. Z predloženého LV č. 13191, kat. úz. K., obec K.K., kat. úz. T., ako aj LV č. 515, je zrejmé že v časti B je zapísaný vlastník spornej nehnuteľnosti S., a. s. s titulom nadobudnutia - Zmluva o zabezpečení záväzku prevodom práva č. 199/123/1 z LV č. 515 a z 21. marca 2002, 20. decembra 2004, taktiež vyplýva zápis o nadobudnutí vlastníctva nehnuteľnosti, súp. č. 91, par. č. 132, 133 v prospech S., a. s. titulom nadobudnutia Zmluvy o zabezpečení prevodu práva.

Uviedol, že v konaní bolo nesporne preukázané, že zmluvné strany mali platne uzatvorenú Zmluvu o zmenečnom úvere č. 1998/132 a č. 1998/178, ako aj Zmluvu o zabezpečení záväzku prevodom práva. V čase uzatvorenia Zmluvy o zabezpečení záväzkov prevodom práva vlastníctva k sporným nehnuteľnostiam súd pri posúdení uplatneného nároku žalobcu vychádzal z ust. 553 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka. Je nesporné, že dlžník C., a. s. splatný záväzok neuhradil v zmysle zmluvy č. 1998/132 a č. 1998/178. S., a. s. vzniklo právo na zápis vyznačenia vlastníctva do LV č. 13197 a LV č. 515 a časti B, C. Žalobca namietal, že S., a. s. nedoručil Krajskému úradu v Banskej Bystrici, kat. úz. Z., príslušné doklady na návrh na vyznačenie skutočnosti o nadobudnutí vlastníctva, ako aj poukázal na neplatnosť Zmluvy o zabezpečení záväzku prevodom práva č. 1998/132/1 a č. 1998/132/2 z dôvodu, že ich obsah nesmeruje k uzatvoreniu zmluvy o zabezpečovacom prevode práva, ale ide o Dohodu o prepadnom zálohu, nakoľko k prevodu vlastníckeho práva z C., a. s. na S., a. s. malo dôjsť až po tom, čo sa C., a. s. ocitol v omeškaní. Žalobca poukázal na ust. § 39 Občianskeho zákonníka a mal za to, že tieto zmluvy sú neplatné. Žalobca nemohol z neplatného právneho úkonu podať vylučovaciu žalobu. K tejto námietke žalobcu súd preskúmal obsah uzatvorených zmlúv v zmysle § 37, § 38 a § 39 Občianskeho zákonníka a dospel k záveru, že uzatvorené zmluvy neodporujú zákonu. Napadnuté zmluvy boli uzatvorené oprávnenými osobami štandardným postupom a s presne vymedzenými pojmami, preto považoval súd námietku žalobcu za účelovú. Taktiež výpisy z LV č. 13191 a č. 515 za obdobie rokov 2000 až 2007 nasvedčujú tomu, že údaje vyznačené v týchto LV boli obidvom účastníkom známe. Žalobca 3. marca 2003 zaradil sporné nehnuteľnosti do konkurznej podstaty úpadcu C., a. s. Nakoľko žalovaný si konkurznou prihláškou z 22. januára 2001 prihlásil do konkurzného konania pohľadávku vo výške 13 945 961,87 Sk bez nároku na oddelené uspokojenie, žalobca mal za to, že nie je dôvod zapísať do súpisu konkurznej podstaty k označeným nehnuteľnostiam poznámku o nárokoch žalovaného, s následným podaním žaloby o vylúčenie majetku podľa ust. § 19 Zákona č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní (ďalej len „ZKV“). Naopak žalobca má za to, že zákonnú povinnosť zaradiť označené nehnuteľnosti do konkurznej podstaty úpadcu C., a. s. si splnil. Vzhľadom na obdobie vyhlásenia konkurzu (7. júna 2000 a 4. júla 2000) vychádzal súd zo ZKV účinného do 1. augusta 2000. K zmene vo výpočte, čo patrí do konkurznej podstaty úpadcu došlo tým, že v konaniach začatých od 1. augusta 2000 patrí do konkurznej podstaty aj majetok, ktorým dlžník zabezpečil svoj záväzok (§ 553 Občianskeho zákonníka). S poukazom na ust. § 70b ods. 2 ZKV ust. § 6 ods. 2, § 7 ods. 4, § 8 ods. 5, § 10, § 11 ods. 1, 2, § 28 ods. 1 a § 51 ods. 3 ZKV sa vzťahujú aj na konania podľa

ods. 1, právne účinky týchto úkonov zostávajú zachované. Taktiež správca S., a. s., nakoľko na LV č. 13191 a č. 515 boli sporné nehnuteľnosti zapísané vo vlastníctve S., a. s., zahrnul ich do majetku konkurznej podstaty s následným odpredajom v roku 2006. Výzvou z 2. júna 2006 žalobca požiadal o vrátenie finančných prostriedkov z predaja nehnuteľností do konkurznej podstaty C., a. s. Následne podal žalobu o vylúčenie náhradného peňažného plnenia podľa § 19 ods. 2 ZKV. Je nesporné, že úpadca S., a. s. od úverových zmlúv odstúpil k 6. júlu 1999, t. j. 1 rok pred vyhlásením konkurzu. Z článku VIII. zmluvy vyplýva, že ak dlžník porušuje svoje zmluvné povinnosti a veriteľ odstúpi od zmluvy, veriteľ sa stáva vlastníkom nehnuteľnosti. Úkon, na základe ktorého sa veriteľ stáva úplným vlastníkom nehnuteľnosti, je oznámenie veriteľa doručené príslušnému katastrálnemu úradu, takýto oznam bol Správe katastra K. doručený, čo zakladá domnienku, že toto oznámenie bolo realizované aj pre Správu katastra Z.. Z predložených dokladov vyplýva, že S., a. s. sa v zmysle uzatvorených zmlúv stal vlastníkom nehnuteľností ešte pre vyhlásením konkurzu na majetok C., a. s., a preto mal súd za to, že žalovaný oprávnene zaradil označený majetok do konkurznej podstaty úpadcu S., a. s. Uzatvorením predmetných zmlúv účastníci mienili docieľiť splnenie návratnosti poskytnutých finančných prostriedkov v prípade insolventnosti dlžníka. Na základe zisteného skutkového a právneho stavu mal súd prvého stupňa za to, že žaloba je nedôvodná, a preto ju zamietol. O trovách konania rozhodol podľa § 150 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O. s. p.“).

Proti tomuto rozhodnutiu podal žalobca odvolanie. Podľa žalobcu súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností (§ 205 ods. 2 písm. c) O. s. p.), na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 205 ods. 2 písm. d/ O. s. p.) a rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Uviedol, že pre vydanie rozhodnutia v tomto konaní je potrebné, aby súd prejudiciálne riešil otázku existencie a platnosti titulov, na základe ktorých došlo k prevodu vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, zapísaným na LV č. 13191 kat. úz. K.K. a LV č. 515 kat. úz. Z.. K prevodu vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam malo dôjsť na základe Zmlúv o zmenečnom úvere zo 4. júna 1998 a 10. augusta 1998 č. 1998/132 a 1998/178 (ďalej len „úverové zmluvy“). Na zabezpečenie záväzkov z uvedených úverov zmluvné strany uzatvorili 4. novembra 1998 Zmluvu o zabezpečení záväzku prevodom práva č. 1998/132/1 a 1998/132/2 (ďalej len „zabezpečovacie zmluvy“). Súd prvého stupňa mal za to, že úverové a zabezpečovacie zmluvy boli platne uzatvorené. Žalobca považuje zabezpečovacie zmluvy za neplatné pre rozpor s ust. § 39 a § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka, pretože ich obsah nesmeruje

k uzatvoreniu zmluvy o zabezpečovacom prevode práva, ale ide tu o dohodu o prepadnom zálohu, ktorá je pre rozpor s § 39 Občianskeho zákonníka a podporou platnej judikatúry neplatná. Poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky z 15. októbra 2008, sp. zn. 31 Odo 495/2006, v zmysle ktorého je sankciou absolútnej neplatnosti postihnuté ustanovenie o zabezpečovacom prevode vlastníckeho práva, podľa ktorého síce bola dohodnutá rozvázovacia podmienka, avšak omeškanie dlžníka s riadnym a včasným splnením pohľadávky má privodiť, aby sa veriteľ bez ďalšieho stal trvalým vlastníkom prevedeného majetku pri súčasnom zániku pohľadávky. Obdobne je nutné považovať za neplatné ustanovenie, podľa ktorého by mal rovnaký následok privodiť jednostranný úkon veriteľa adresovaný dlžníkovi. Zmluva o zabezpečení záväzku prevodom práva, ktorá neobsahuje dostatočne presnú dohodu o tom, ako sa zmluvné strany vysporiadajú v prípade, že dlžník zabezpečenú pohľadávku riadne a včas nesplní, je absolútne neplatná pre neurčitosť podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Ako podporne odvolateľ poukázal aj na rozsudok Okresného súdu Žiar nad Hronom, sp. zn. 5C 235/2007. Odvolateľ má za to, že ustanovenia zabezpečovacích zmlúv majú znaky dojednania o prepadnom zálohu - k prevodu vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam z C., a. s. na S., a. s. malo dôjsť až po tom, ako sa žalobca ocitol v omeškaní. Dojednanie prevodu práva má v zásade funkciu zabezpečovaciú, nie uhradzovaciú, ustanovenia zabezpečovacích zmlúv umožnili prevod vlastníckeho práva, bez ohľadu na výšku nesplateného dlhu, v čase, keď sa prevod stal nepodmieneným, svojim obsahom a účelom obchádzajú zákon a sú pre rozpor s § 39 Občianskeho zákonníka neplatné. Záver súdu, že zabezpečovacie zmluvy boli platne uzatvorené, považuje žalobca za nezákonný a chybný, žalobca považuje zabezpečovacie zmluvy za neplatné, a preto ako správca konkurznej podstaty nemohol žalovať odporovateľnosť týchto právnych úkonov, keďže odporovať možno právnym úkonom, ktoré sú platné. Záver súdu prvého stupňa o tom, že predmetné zmluvy sú platné, nie je podložený dostatočným skutkovým tvrdením, pretože námietkami žalobcu sa súd nezaoberal. Napadnuté rozhodnutie je preto z tohto pohľadu nepreskúmateľné. Ďalej má žalobca za to, že z vykonaného dokazovania nevyplývalo, že žalovaný splnil rozvázovaciú podmienku, t. j. že doručil správam katastra nehnuteľností - Správa katastra Z. a Správa katastra K.K. odstúpenie od úverových zmlúv a oznámenie, že sa stáva definitívnym vlastníkom nehnuteľností. Žalovaný tvrdí (vyjadrenie z 30. júna 2006), že len pri nehnuteľnosti nachádzajúcej sa v K. bolo vykonané oznámenie o zápise vlastníckeho práva v prospech S., a. s. Tvrdenie žalovaného, že v danom čase bolo zaužívané zasielať obdobné oznámenia len jednej zo správ katastra neobstojí, nie je nijakým spôsobom podložené dôkazmi.

Žalobca na podporu svojich tvrdení navrhol vypočutie pôvodného správcu S., a. s. - JUDr. T.. Súd k vykonaniu tohto dôkazu s poukazom na § 120 ods. 1 O. s. p. nepristúpil. Žalobca zaradil predmetné nehnuteľnosti do súpisu majetku konkurznej podstaty úpadcu C., a. s. v súlade s ust. § 18, § 19 a § 6 ZKV. V prípade, že dôjde k objaveniu nového majetku, má správca konkurznej podstaty povinnosť zapísať tento majetok ako novoobjavený. Správca konkurznej podstaty nemá zákonom určenú lehotu, dokedy tak musí urobiť, môže tak urobiť kedykoľvek, keď sa dozvie, že taký majetok existuje, a to aj po skončení konkurzu. Ak ZKV sám žiadne premlčacie či prekluzívne lehoty pre činnosť správcu neustanovuje, znamená to, že výkon práv a povinností vykonávaných správcom podľa ZKV zostáva správcovi zachovaný od vyhlásenia konkurzu do jeho zrušenia, nepodlieha premlčacím lehotám upraveným v Občianskom či Obchodnom zákonníku. Z týchto dôvodov sa nemôže premlčať právo správcu konkurznej podstaty na zápis sporných vecí do súpisu konkurznej podstaty a taktiež sa nemôže premlčať lehota na podanie žaloby o vylúčenie náhradného plnenia. Poukázal na uznesenie Vrchného soudu v Praze z 2. februára 2005, sp. zn. 15Cmo 227/2004. K uvedenému došlo aj v prípade súpisu majetku konkurznej podstaty úpadcu C., a. s. Žalobca vykonal podaním z 3. marca 2003 v zmysle § 6 ZKV zaradenie majetku do konkurznej podstaty, ktorým boli predmetné nehnuteľnosti. Žalovaný nepodal vylučovaciu žalobu na vylúčenie predmetných nehnuteľností z konkurznej podstaty úpadcu C., a. s. Žalobca v čase zaradenia predmetných nehnuteľností do súpisu majetku úpadcu S., a. s. nevedel o zaradení predmetných nehnuteľností do súpisu majetku úpadcu S., a. s. Predmetné nehnuteľnosti boli do súpisu zaradené s poznámkou, že ide o zabezpečovací prevod, avšak žalovaný nepožiadal súd, aby vyzval žalobcu na podanie vylučovacej žaloby a stanovil hmotnoprávnu lehotu na jej podanie. Žalovaný si nesplnil svoje povinnosti v zmysle ZKV. Žalovaný zaradil predmetné nehnuteľnosti do súpisu konkurznej podstaty s poznámkou, že boli nadobudnuté na základe zabezpečovacieho prevodu. V rámci konkurzného konania však žalovaný nevyzval tretie osoby na podanie vylučovacej žaloby v zmysle § 19 ZKV. Žalovaný sa teda nemohol k nehnuteľnostiam správať ako dobrovoľný vlastník. Žalobca v zmysle zákona zaradil sporný majetok do súpisu konkurznej podstaty, nakoľko si žalovaný ako veriteľ neuplatnil v konkurze svoju pohľadávku ako oddelený veriteľ, ale len ako konkurzný veriteľ bez práva na oddelené uspokojenie. Žalobca nemal dôvod zapísať do súpisu podstaty poznámky o nárokoch neskôr uplatnených žalovaným. Žalovaný si uplatnil pohľadávku vo výške 13 945 961,87 Sk bez bližšej špecifikácie. Po predaji vecí vznikol žalobcovi náhradný nárok, aby z podstaty úpadcu S., a. s. bola vylúčená peňažná hodnota, prijatá za scudzenú vec.

Žalobca si právo na vylúčenie náhradného plnenia uplatnil včas. O nezákonom predaji nehnuteľností zo strany žalovaného sa dozvedel v priebehu roku 2006 a pred uplynutím premlčacej lehoty uplatnil svoj nárok na súde. Uplatnenie nároku na vylúčenie z peňažnej podstaty nahrádza objektívnu nemožnosť podať vylučovaciu žalobu. V danom prípade žalobca nebol vyzvaný k podaniu takejto žaloby, tzn., že nemôže dôjsť k premlčaniu hmotnoprávnej lehoty, ktorú určuje súd, premlčacia lehota ani nezačne plynúť. Z toho dôvodu námietka žalovaného nie je dôvodná. Súd nevykonal žalobcom navrhovaný dôkaz a z vyššie uvedených dôvodov dospel k neúplnému zisteniu skutkového stavu veci. Súd neprihliadol k absolútnej neplatnosti právneho úkonu i bez návrhu, t. j. z úradnej moci. Zákon neustanovuje lehotu, dokedy je potrebné k vade právneho úkonu prihliadať. Z takéhoto úkonu nevznikne žiadne právo, a teda ani právo, ktoré by sa mohlo premlčať. Právo namietať absolútnu neplatnosť právneho úkonu sa nepremlčuje. Navrhol, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie zmenil a žalobe vyhovel.

Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu uviedol, že sa stotožňuje s rozhodnutím súdu prvého stupňa. Poukázal na svoje predošlé vyjadrenia, podania a argumenty. Žalobca počas výkonu správy nezaradil nehnuteľnosti do majetku úpadcu C., a. s., pričom mu v tom nemohlo byť zo strany správcov S., a. s. nijakým spôsobom bránené. Tvrdenie, že správca C., a. s. nevedel o zaradení nehnuteľností do majetku S., a. s. je bez právneho významu. Ak žalobca dospel k záveru, že nejde o odporovacie úkony, v každom prípade vedomosť o týchto prevodoch musel mať a v každom prípade ako zodpovedný správca objektívne mohol i mal svoje práva uplatniť v trojročnej premlčacej lehote. Poukázal na § 42a Občianskeho zákonníka, ktorý upravuje trojročnú premlčaciu lehotu a právny názor českej odbornej literatúry SJ 180/2004. Preto žalovaný zotráva na námietke premlčania a má za to, že žalovaný nárok je premlčaný. Ďalej uviedol, že zmluvy na základe ktorých S., a. s. nadobudla predmetné nehnuteľnosti, sú štandardné zmluvy o zabezpečení záväzku prevodom práva podľa Občianskeho zákonníka. Celková pohľadávka v účtovníctve S., a. s. bola 17 480 642,06 Sk. JUDr. T. ponížil celkovú pohľadávku v účtovníctve o hodnotu nehnuteľností vo vlastníctve S., a. s. a prihlásil čiastku 13 945 961,87 Sk. Nárok zo strany S., a. s. na oddelené uspokojenie nebol uplatnený, pretože k tomu neexistoval právny titul. Nehnuteľnosti boli vo vlastníctve S., a. s., a preto nebolo možné uplatňovať nárok na oddelené uspokojenie z predaja svojich vlastných nehnuteľností. Nehnuteľnosti boli vedené v majetku S., a. s. od roku 1999 a S., a. s. vystupovala ako riadny vlastník, tieto skutočnosti oznámil úpadcovi C., a. s. a zaregistroval sa ako platca dane z nehnuteľností. Žalovaný zaradil nehnuteľnosti do súpisu konkurznej podstaty úpadcu S., a. s. v zmysle ZKV.

Žalobca sa nikdy nesprával ako vlastník. V roku 2004 predložil súdu Konečnú správu, tzn. ešte v tom čase sa nepovažoval za vlastníka nehnuteľností. Žalobca výšku žalovaným uplatnenej pohľadávky, bez práva na oddelené uspokojenie, akceptoval bez akejkoľvek pochybnosti o nej. Žalovaný pri predaji predmetného majetku nemohol mať žiadne pochybnosti o oprávnenom vlastníctve, keďže okrem toho, že ako vlastník sa správal, žalobca nikdy jeho vlastníctvo nespochybnil a do svojho majetku tento nezaradil. Žalovaný predal tento majetok až v roku 2006. Žalovaný má za to, že podaná žaloba je zmätočná a bezpredmetná. Podanie žaloby je obchádzanie ZKV, kedy správca konkurznej podstaty C., a. s. hľadá spôsob, ako z konkurznej podstaty S., a. s. dosiahnuť plnenie, na ktoré objektívne nemá nárok. Navrhol, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie potvrdil. Zároveň si uplatnil trovy odvolacieho konania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O. s. p.) prejednal odvolanie podľa § 212 ods. 1 O. s. p. a po preskúmaní napadnutého rozhodnutia, ako aj konania, ktoré mu predchádzalo, dospel k záveru, že odvolaniu nie je možné vyhovieť a vyhlásil rozsudok, ktorým potvrdil napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa.

Predmetom odvolania je vylúčenie náhradného peňažného plnenia, ktoré získal žalovaný speňažením nehnuteľnosti zapísanej na LV č. 515 v kat. úz. Z. v sume 11 480 000 Sk a nehnuteľnosti zapísanej na LV č. 13191 v kat. úz. T., obec K.K. v sume 6 250 000 Sk, spolu 17 730 000 Sk.

Podľa § 553 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka, splnenie záväzku sa môže zabezpečiť prevodom práva dlžníka v prospech veriteľa (zabezpečovací prevod práva). Zmluva o zabezpečovacom prevode práva sa musí uzavrieť písomne.

Citované ustanovenie zakotvuje zabezpečovací inštitút, ktorý má dlžníka motivovať splniť záväzok a veriteľovi dáva možnosť pre prípad nesplnenia dlhu ťažiť z prevedeného práva. Tento spôsob zabezpečenia je založený na tom, že dlžník prevedie svoje právo na veriteľa s rozvázovacou podmienkou, že zabezpečený záväzok bude splnený, poprípade môže byť dohodnutý aj spätný prevod práva, že splnením dlhu prevedené právo prechádza späť na dlžníka. Zabezpečenie záväzku prevodom práva teda spočíva na podmienenom prevode práva z dlžníka na veriteľa. Zmluva o zabezpečenom prevode práva musí byť uzavretá písomne a musí byť dostatočne určitá. Musí obsahovať vymedzenie zmluvných strán, vymedzenie zabezpečeného záväzku a určenie práva, ktoré dlžník prevádza v prospech veriteľa. Zmluvné strany rozvázovaciu podmienku nemusia výslovne dohodnúť, lebo jej existencia je obsiahnutá v obsahu zmluvy a v jej názve, t. j., že účelom prevodu práva je zabezpečenie splnenia záväzku.

Z vykonaného dokazovania vyplýva, že na zabezpečenie dlhu z úveru S., a. s. ako veriteľ a C., a. s. ako dlžník, t. č. obe spoločnosti v konkurze, v dvoch zmluvách o zabezpečovacom prevode práva, a to v zmluve o zabezpečení záväzku prevodom práva č. 1998/132/1 a v zmluve o zabezpečení záväzku prevodom práva č. 1998/132/2, presne určili zabezpečený záväzok a určili právo, ktoré dlžník prevádza v prospech veriteľa. Ďalej sa dohodli na riešení situácie, keď dlžník nesplní svoje záväzky, ktoré boli zabezpečené zabezpečovacím prevodom práva. V článku VIII. uvedených zmlúv sa dohodli, že ak dlžník porušuje svoje zmluvné povinnosti vyplývajúce z úverových zmlúv a veriteľ odstúpi úplne alebo sčasti od predmetných úverových zmlúv, alebo vyhlási celý úver za okamžite splatný v celom rozsahu a dlžník nezaplatí svoj dlh, stáva sa veriteľ definitívne vlastníkom nehnuteľností opísaných v čl. II tejto zmluvy. Úkonom, na základe ktorého sa veriteľ stáva úplným vlastníkom nehnuteľností, je oznámenie veriteľa doručeného príslušnému katastru nehnuteľností a dlžníkovi, že veriteľ odstúpil od úverových zmlúv, a to úplne alebo sčasti a že veriteľ sa stáva definitívnym vlastníkom nehnuteľností.

Z uvedených ustanovení je zrejmé, že vôľa zmluvných strán smerovala k uzavretiu zmluvy o zabezpečení záväzku prevodom práva v zmysle § 553 Občianskeho zákonníka, je dostatočne určitá a jasná a obsahuje podstatné náležitosti zmluvy v zmysle ustanovenia § 553 Občianskeho zákonníka.

Správny je preto záver súdu prvého stupňa, že zmluvy o zabezpečovacom prevode práva č. 1998/132/1 a č. 1998/132/2 sú platné.

Z vykonaného dokazovania ďalej vyplýva, že dlžník - akciová spoločnosť C. v stanovenej lehote nezaplatila dlžnú sumu, veriteľ S. dvoma podaniami z 1. júla 1999, adresovanými dlžníkovi (č. l. 45 a 46) vyhlásila, že od 6. júla 1999 odstupuje od oboch úverových zmlúv a vyzvala dlžníka, aby svoj dlh ku dňu odstúpenia zaplatil, v opačnom prípade bude realizovať svoje právo zo zabezpečenia záväzku v súlade s článkom VIII. Zmluvy o zabezpečení záväzku prevodom vlastníckeho práva č. 1998/132/1 a č. 1998/132/2. Dlžník dlh nezaplatil do odstúpenia od zmlúv.

Následne po odstúpení od úverových zmlúv, v zmysle článku VIII. Zmlúv o zabezpečovacom prevode práva podal veriteľ správe katastra návrh na zápis vlastníckeho práva k predmetným nehnuteľnostiam, čím sa veriteľ S., a. s. stala definitívne vlastníkom nehnuteľností. Vyplýva to aj z LV č. 13191, kat. územie T. a z LV č. 515, kat. územie Z..

Je zrejmé, že veriteľ S. sa stala definitívne vlastníkom nehnuteľností pred tým, ako bol na majetok veriteľa a na majetok dlžníka vyhlásený konkurz. (Uznesením Krajského súdu v Bratislave zo 7. júna 2000 pod sp. zn. 7K 205/99 bol vyhlásený konkurz na C., a. s.

a uznesením Krajského súdu v Bratislave zo 4. júla 2000 pod sp. zn. 1K 118/2000 bol vyhlásený konkurz na majetok S.).

Preto správca konkurznej podstaty úpadcu S., a. s. v súlade s ustanovením § 6 ods. 1, ods. 2 Zákona o konkurze a vyrovnaní č. 328/1991 Zb. vyhodnotil, že sporné nehnuteľnosti patria do konkurznej podstaty tohto úpadcu a zapísal ich tam. Z uvedených dôvodov nebolo možné žalobe o vylúčenie náhradného peňažného plnenia za sporné nehnuteľnosti vyhovieť. Súd prvého stupňa rozhodol vecne správne, keď žalobu zamietol, preto odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny podľa § 219 O. s. p. potvrdil.

Žalovaný bol v odvolacom konaní úspešný, mal by preto právo na náhradu trov odvolacieho konania (§ 224 ods. 1 v spojení s § 142 ods. 1 O. s. p.). Žalovanému vznikli trovy za právne zastúpenie v odvolacom konaní (jeden úkon právnej pomoci, a to vyjadrenie k odvolaniu). Právny zástupca si trovy nevyúčtoval, preto mu odvolací súd poukazom na ustanovenie § 151 ods. 1, ods. 2 O. s. p. trovy odvolacieho konania nepriznal.

Poučenie: Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave 14. decembra 2011

JUDr. Anna Marková, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Michaela Szöcsová